

Vedrørende drift og kompensation i relation til 25 m zone omkring grundvandsboringer

Jacobsen, Brian Højland

Publication date:
2010

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Jacobsen, B. H., (2010). *Vedrørende drift og kompensation i relation til 25 m zone omkring grundvandsboringer*, 1 s., sep. 14, 2010. FOI Udredning, Nr. 13, Bind. 2010

FOI Udredning

Vedrørende drift og compensation
i relation til 25 m zone
omkring grundvandsboringer

Brian H. Jacobsen

FOI Udredning 2010 / 13

Vedrørende drift og kompensation i relation til 25 m zone omkring grundvandsboringer

Forfatter: Brian H. Jacobsen

Udarbejdet for Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri i henhold til aftale mellem Fødevareøkonomisk Institut og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri om myndighedsberedskab 2010

Fødevareøkonomisk Institut

Københavns Universitet

Rolighedsvej 25

1958 Frederiksberg

www.foi.life.ku.dk

14. september 2010

Københavns Universitet
Fødevareøkonomisk Institut
Brian H. Jacobsen

Vedrørende drift og kompensation i relation til 25 m zone omkring grundvandsboringer

Fødevareministeriet har ved henvendelse den 13. september anmodet om en vurdering af fremtidig drift og mulig kompensation ved udvidelse af den fysiske beskyttelseszone fra 10 til 25 meter omkring grundvandsboringer. Ved en udvidelse af zonen bliver et areal på ca. 0,16 ha omfattet pr. boring. Dog vil nogle boringer ligge så tæt, at der vil være et overlap, hvorfor det nye areal bliver mindre. Det er vurderet af Miljøstyrelsen, at ud af de ca. 10.000 boringer så ligger 5.000 i landbrugsarealer. En del vil ligge i økologiske arealer og en del i græsarealer, der ikke tildeles pesticider i udgangssituationen.

I den nye 15 meter zone (25-10 meter) zone vil det fortsat være muligt at afgræsse dyr og tage slæt, men arealet skal være pesticidfrit. Det vurderes, at meget få bedrifter vil være interesseret i en overgang til egentlig økologisk drift som følge af denne begrænsning på et mindre areal. Nogle vil kunne græsse arealet, men langt de fleste vil tage arealet ud af drift. Indkomsttabet vil derfor svare til det fulde tab, selvom arealet godt kunne drives uden brug af pesticider. I den situationen bliver tabet typisk 600-900 kr. pr. ha på sandjord og 2.000 – 3.000 kr. pr. ha på lerjord baseret på budgetkalkuler 2007-2009. Såfremt arealet ikke kan indgå som harmoniareal vil det øge tabet.

Dette stemmer også med erfaringer fra et projekt der er gennemført for Københavns Energi og sammen med Watervision i 2007-2009. Målet var at yderligere sikre grundvandsforsyningen til København. Projektet blev gennemført på 2-3 kildepladser. I analysen blev der først lavet en hydrologisk analyse, der viste at sikkerhedszone i forhold til grundvandet ofte er dråbeforment omkring boringen og at der er meget forskel mellem boringer på det areal der skal sikres, hvis man fx vil have en sikkerhedszone på et år. En sikkerhedszone på et år betyder at vandet indenfor dette areal i løbet af et år når boringen.

Efter dette blev der i et område gennemført lodsejermøder med henblik på opkøb af areal eller etablering af servitutter. Resultatet af de efterfølgende frivillige forhandlinger var tydelige, idet meget få lodsejere ønskede aftaler. Kompensationen var sat således at den dækkende for tabet ved pesticidfri drift svarende til ca. 1.000 kr. pr. ha, samt et mindre tillæg. For servitutter blev landmændene tilbudt en engangskompensation på ca. 50-70.000 kr., pr. ha af Københavns Energi for en permanent deklaration om ikke at bruge pesticider eller årlige kompensation på 1.500 kr. pr. ha. for ikke at bruge pesticider. Årsagen til at meget få ønskede aftaler var at man mente at kompensationen var for lav, dels fordi man ikke ønskede at afgive arealer, selvom hovedparten var fritidslandmænd. Det vurderes, at få lodsejere ønskede overgang til økologisk drift for den del af arealet der lå i det udpegede område og de ønskede ikke hele bedriften drevet økologisk.